

Platform Sociaal Domein

VNG Overijssel

Haagse actualiteiten

- Onderwijshuisvesting : VNG blijft inzetten op structurele investeringen 1,2 miljard
- Ledenraadpleging AZWA, zie Ledenraadpleging continueren IZA en deelname aan AZWA en HLO | VNG. Digitaal stemmen kan tot 22 oktober 16 uur.
- Ledenbrief prinsjesdag, zie Rijksbegroting 2026 en de gevolgen voor gemeenten | VNG (zie volgende sheets)
- Hervormingsagenda Jeugd : manifestatie, brede jeugdagenda, aanbesteden, reikwijdte (zie volgende sheets)
- Bouwstenen nieuw regeerakkoord, (zie volgende sheets)

Ledenbrief prinsjesdag

- Gemeenten ontvangen € 728 miljoen compensatie voor jeugdzorgtekorten
- € 60 miljoen voor het organiseren van verkiezingen
- € 12 miljoen voor extra vrouwenopvang
- De korting van € 177 miljoen op de onderwijskansenregeling wordt teruggedraaid.
- De extra middelen voor bibliotheken (circa € 60 miljoen per jaar) blijven structureel beschikbaar.
- Verder is er € 40 miljoen compensatie voor parttime medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven die door belastingmaatregelen in 2025 netto inkomen verloren.

Ledenbrief prinsjesdag:

- Gemeentefonds groeit mee met de economie, maar ramingen vallen structureel te laag uit, leidt tot financiële tegenvallers.
- Hogere kosten voor afvalverwerking door verhoging afvalstoffenbelasting.
- Structurele korting van 12% op onderwijsachterstandenbudget (ca. EUR 60 miljoen per jaar).
- Terrein van asiel en migratie voorziet kabinet een forse daling: ruim EUR 8,9 miljard in 2026 naar circa EUR 1,9 miljard structureel vanaf 2029 wat een flinke impact gaat hebben op de gemeentelijke uitvoering.

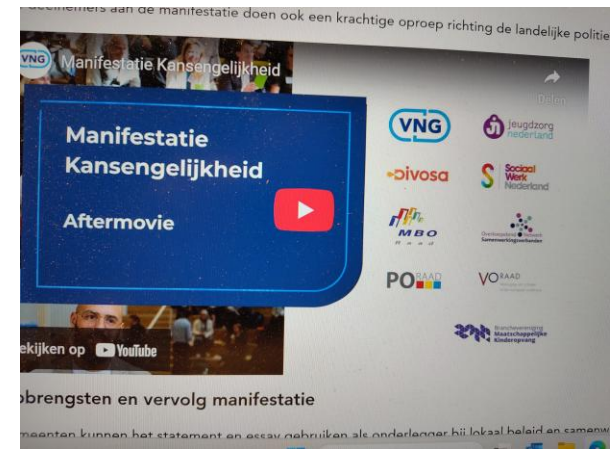
Hervormingsagenda jeugd

- Manifestatie 22 september, zie Samen werken aan gelijke kansen voor jongeren en kinderen | VNG voor after movie en gezamenlijk statement

- Opdracht kwartiermaker brede jeugd agenda

- Aanbestedingen : VNG start lobby om uitzondering voor sociaal domein in EU regelgeving te krijgen

- Reikwijdte jeugd : weinig beweging en weinig nieuws

- Het rapport Groeipijn is een alomvattend advies aan rijk en gemeenten over de inhoud, sturing en financiën van het jeugdzorgstelsel. Een van de constatering van de commissie is dat de scope van de hervormingsagenda jeugd te smal is. "er ligt een te grote nadruk op het anders organiseren van de jeugdzorg. De oplossing voor de grote vraag naar jeugdhulp ligt vooral in de systemen buiten de jeugdzorg: in het gezin, op school, en in de samenleving. Jeugdhulp is aanpalend aan de andere levensdomeinen, en niet andersom". Het rapport onderstreept daarmee dat een bredere benadering nodig is: we moeten niet alleen kijken naar het kind, maar ook naar de leefwereld om het kind heen, en domeinoverstijgend samenwerken. De VNG wil samen met gemeenten en partners invulling geven aan deze benadering. Cathalijne Dortmans is als bestuurlijk aanjager aangesteld om deze opdracht te leiden. Haar opdracht is om, voortbouwend op bestaande trajecten zoals het versterken van de pedagogische basis, kansengelijkheid en toekomstscenario kind -en gezinsbescherming, te komen tot een gemeentelijk aanpak en inzicht in de gemeentelijke mogelijkheden voor een brede inzet voor kinderen en gezinnen.

Stand van zaken wetsvoorstel reikwijdte

- Voorjaar 2025: eerste concepten reikwijdte-wetgeving van VWS.
- Belangrijkste kritiek van gemeenten en VNG:
 1. Te veel juridificering van sociale basis en lokale teams → rem op transformatie
 2. Te weinig concrete afbakening jeugdhulpplicht → gewenste beheersbaarheid blijft uit
- Uitkomst bestuurlijk overleg rijk-VNG (aug/sept):
 - Nog 1 poging om het wetsvoorstel gezamenlijk aan te scherpen, met nadrukkelijke aandacht voor een krimpstrategie.
 - Start internetconsultatie verschuift naar december.

Hoofdpijnen inzet VNG

1. Ruimte voor gemeenten om sociale basis en lokale teams vorm te geven
 - Nodig om te werken aan oplossingen *buiten* de jeugdhulp (op school, in de wijk, met aandacht voor bestaanszekerheid etc.),
 - Ondersteuning zoveel mogelijk aanbieden als algemene voorziening.
2. Inperking specialistische individuele jeugdhulp
 - Wenselijk voor jongeren én noodzakelijk door schaarste.
 - Aansturen op normatief kader (waarvoor is jeugdhulp wel/niet bedoeld?) en strakke duiding jeugdhulpplicht (gekoppeld aan *Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg*).
3. Maak helder onderscheid in (financiële) verantwoordelijkheden
 - Gemeenten hebben veel invloed op hoe zij lokaal “de voorkant” organiseren, maar weinig grip op “de achterkant”.
 - Dit moet vertaald worden naar de kaderstelling en een bijpassend financieringsmodel.

Bouwstenen regeerprogramma

Commissies september

Samen bouwen aan de toekomst

99%

Resolutie 'Onze inwoners verdienen beter!'

Sinds de val van het kabinet dreigt stilstand voor Nederland.

Gemeenten willen bijdragen aan oplossingen.

Dat doen we niet alleen, maar samen met maatschappelijke partners.

Zo brengen we het land weer in beweging en bieden we een hoopgevend perspectief.

Maatschappelijk front

Samen met een brede alliantie van maatschappelijke partners werken we aan bouwstenen voor een regeerakkoord.

We bundelen kennis en daadkracht met maatschappelijke partijen.

Samen laten we zien dat samenwerking werkt en dat er breed draagvlak is voor oplossingen.

Onze insteek: een snelle formatie met een regeerakkoord dat kan rekenen op draagvlak in de samenleving. Zodat het land weer vooruit kan.

vereniging van
woningcorporaties

Universiteiten
van Nederland }

Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen

Inhoudelijke beoogde bouwstenen

Penvoerder VNG:

- Ruimte
- Asiel & migratie
- Weerbaarheid
- Bestaanszekerheid
- Onderwijs en Jeugd
- Betrouwbare overheid en sterk Nederland

Penvoering partners

- Toekomstige economie (VNO-NCW penvoerder)
- Zorg en gezondheid (NVZ penvoerder)

Gezamenlijke penvoering

- Investeringsagenda (VNG en VNO-NCW samen penvoerder)

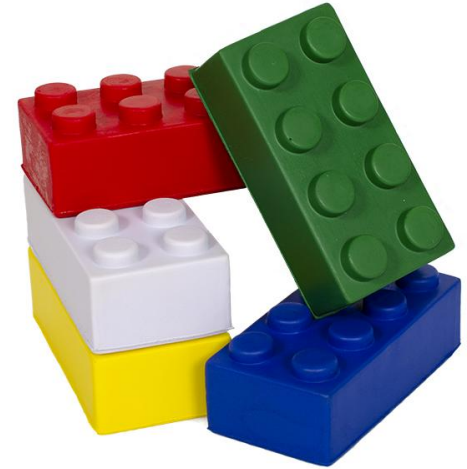

Bouwstenen voor een regeerprogramma

Een bouwsteen is een gedragen voorstel dat bijdraagt aan een doorbraak in een groot maatschappelijk vraagstuk. Het gaat om keuzes die Nederland structureel sterker maken.

Eindproduct:

- Een bouwsteen is knip-en-plakbaar voor het regeerakkoord. De 'wij' in de teksten verwijst naar het kabinet.
- Een bouwsteen is geschreven vanuit het perspectief van inwoners van Nederland.
- Een bouwsteen is beknopt: het is één passage van een regeerakkoord. Dit vraagt om duidelijke focus!
- Verwijzen naar verdere onderbouwing en duiding.

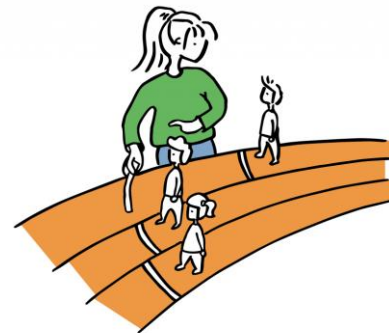

Onderwijs en jeugd

- Ons uitgangspunt is het versterken van de sociale en pedagogische basis en het pedagogisch partnerschap met ouders.
- We zien kinderopvang en onderwijs als vanzelfsprekende werkplaatsen voor talentontwikkeling en steun voor gezinnen.
- We werken we toe naar een samenhangend stelsel kinderopvang, onderwijs, jeugdzorg, Jgz (zie ook CievArk).
- We ruimen, met maatschappelijke partners, bureaucratische belemmeringen voor samenwerking op.
- We stellen lokale teams in staat om laagdrempelige, integrale ondersteuning te bieden.

Onderwijshuisvesting

- We intensiveren de verduurzaming en modernisering van de onderwijshuisvesting.
- De benodigde investering nemen we op in de investeringsagenda.

Kinderopvang

- Binnen de komende kabinetsperiode werken we stapsgewijs toe naar kinderopvang voor alle ouders, werkend en niet werkend.
- In deze kabinetsperiode realiseren we twee dagen per week voor kinderen van 0-13 jaar.

Talentontwikkeling

- We werken aan het terugdringen van de doorgeschoten (vroeg)selectiecultuur en werkwijze in het onderwijs en zetten in op het volgen en stimuleren van de brede talentontwikkeling van kinderen/jongeren.
- We komen met een plan voor (her)waardering van het beroepsonderwijs.
- We investeren in aanpak van het lerarentekort en pleiten voor structurele financiering van het onderwijs.

Commissie van Ark

- We omarmen de aanbevelingen van de cie van Ark, inclusief de financiële consequenties ervan. Om te komen tot een meer beheersbaar jeugdstelsel, ontwikkelen we een financieringsmodel dat beter aansluit bij het jeugddomein.
- We gaan aan de slag met de brede benadering van het jeugdstelsel, rollen het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming landelijk uit en blijven inzetten op de beweging naar 0 in de gesloten jeugdhulp.

Samenwerkingspartners onderwijs & jeugd

Met de partijen hiernaast werken we samen in het kader van de manifestatie kansengelijkheid op 22 September. Uitbreiding met in ieder geval VNO NCW, BK, SER is wenselijk.

Na 22 september is er overleg met VO-raad over het verdere proces en inhoud. Duidelijkheid over het doel & proces van het gehele traject met VNO NCW is gewenst.

Samenwerkende partijen

